

ҚҰРМЕТТІ САРБАЗДАР МЕН СЕРЖАНТАР, ОФИЦЕРЛЕР МЕН ГЕНЕРАЛДАР! ҚЫМБАТТЫ ОТАНДАСТАР!

УВАЖАЕМЫЕ СОЛДАТЫ И СЕРЖАНТЫ, ОФИЦЕРЫ И ГЕНЕРАЛЫ! ДОРОГИЕ СООТЕЧЕСТВЕННИКИ!

Сіздерді келе жатқан жаңа 2026 жылмен шын жүректен құттықтаймын!

Өтіп бара жатқан жыл еліміз үшін жауапты шешімдер мен жүйелі жаңғыру кезеңі болды. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына Жолдауында орнықты әлеуметтік-экономикалық өсімді қамтамасыз етуге, ауқымды цифрландыру мен заманауи технологияларды енгізуге, азаматтардың өмір сапасын арттыруға бағытталған ұлттық дамудың негізгі басымдықтары айқындалды. Бұл ретте барлық реформалардың өзегінде адам және ұлттық тұрақтылықты нығайту тұрғаны ерекше атап өтілді. Аталған бағдарлар мемлекеттік органдар қызметінің басты бағыттарын белгілеп, ортақ жұмысымыздың берік негізіне айналды.

Қазақстан экономикалық әлеуетін нығайта отырып, халықаралық ынтымақтастықты кеңейтіп, қауіпсіздік пен азаматтардың әл-ауқаты басты басымдық саналатын заманауи, жауапты әрі бәсекеге қабілетті мемлекет ретінде сенімді даму жолын жалғастырды.

Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері үшін бұл жыл қарқынды қызметке, жоғары талаптар мен маңызды нәтижелерге толы болды. Жауынгерлік дайындық жүйесін жетілдіруге, заманауи ақпараттық және басқару технологияларын енгізуге басымдық берілді. Патриоттық тәрбие мен идеологиялық жұмыс, әскери қызмет қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағытындағы міндеттер жоспарлы түрде жүзеге асырылды.

Бүгінде Қарулы Күштердің әскери қызметшілері жауынгерлік кезекшілікті абыроймен атқарып, оқу-жаттығулар мен дайындықтарға қатысып, елдің

қорғанысы мен қауіпсіздігін қамтамасыз етуде. Қазақстандық бітімгерлер БҰҰ миссиялары аясында, соның ішінде Голан жоталарында, жүктелген міндеттерді лайықты орындап, мемлекеттің халықаралық беделін нығайтуға өз үлесін қосып келеді.

Бүгінгі мерекеде Қарулы Күштердің жеке құрамына, сондай-ақ басқа да күштік құрылымдардың әскери қызметшілеріне кәсібилігі мен бірлескен үйлесімді қызметі үшін шынайы алғысымды білдіремін. Әрине, ерекше ризашылық – сіздердің отбасыларыңызға. Олардың төзімі, сабыры мен қолдауы әскери қызметтегі ең сенімді тірек екені сөзсіз.

Келе жатқан 2026 жыл жасампаздықтың, жаңа мүмкіндіктер мен нық қадамдардың жылы болсын. Бірлік, жауапкершілік және Отанға адалдық алдағы уақытта да басты құндылықтарымыз болып қала берсін.

Қарулы Күштердің бүкіл жеке құрамына және барша отандастарға зор денсаулық, бақ-береке, қызметте табыс, ашық аспан тілеймін!

Искренне и сердечно поздравляю вас с наступающим Новым 2026 годом! Уходящий год стал для нашей страны периодом ответственных решений и последовательных преобразований. В Послании народу Казахстана Глава государства Касым-Жомарт Токаев обозначил ключевые приоритеты национального развития, направленные на обеспечение устойчивого социально-экономического роста, масштабную цифровизацию и внедрение современных технологий, повышение качества жизни граждан, подчеркнув, что в центре всех реформ остается человек и укрепление национальной устойчивости. Эти ориентиры определили направления деятельности государственных органов и стали основой нашей совместной работы.

Казахстан продолжил уверенное поступательное развитие, укрепляя экономический потенциал, расширяя международное сотрудничество и формируя современное, ответственное и конкурентоспособное государство, в котором безопасность и благополучие граждан остаются безусловным приоритетом.

Для Вооруженных Сил Республики

Казахстан прошедший год был насыщен напряженной службой, высокими требованиями и значимыми результатами. Приоритетное внимание уделялось совершенствованию системы боевой подготовки, а также внедрению современных информационных и управленческих технологий. Последовательно реализовывались задачи патриотического воспитания и идеологической работы и обеспечения безопасности воинской службы.

Сегодня военнослужащие Вооруженных Сил с честью несут боевое дежурство, принимают участие в учениях и тренировках, обеспечивают защиту и безопасность страны. Казахстанские миротворцы достойно выполняют задачи в составе миссий ООН, в том числе на Голанских высотах, внося вклад в укрепление международного авторитета государства.

В этот праздничный день выражаю искреннюю благодарность личному составу Вооруженных Сил, а также военнослужащим других силовых ведомств за профессионализм и слаженную совместную работу. Отдельные слова признательности – членам ваших семей за выдержку, терпение и поддержку, которые являются надежной опорой в службе.

Пусть наступающий 2026 год станет годом созидания, новых возможностей и уверенного движения вперед. Желаю, чтобы единство, ответственность и преданность Отечеству и впредь оставались нашими главными ценностями.

Желаю всему личному составу Вооруженных Сил и всем соотечественникам крепкого здоровья, благополучия, успехов в службе и мирного неба над головой!

Құрметпен,
Қазақстан Республикасының
Қорғаныс министрі, авиация
генерал-лейтенанты Д. ҚОСАНОВ

БҰЛ НОМЕРДЕ:

АБЫРОЙЛЫ ҚЫЗМЕТ

ҚУАТТЫ АРМИЯМЫЗДЫҢ БОЛАШАҚ ТАРЛАНБАЗДАРЫ

5-бет

◆ ИТОГИ ГОДА

АРМИЯ – ГАРАНТ СТАБИЛЬНОСТИ И
БЕЗОПАСНОСТИ

6-7 стр.

◆ ЛИЦА АРМИИ

ПРОФЕССИОНАЛ ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ

8 стр.

◆ ТҮЛҒА

МОМЫШҰЛЫ
МЕКТЕБІ

10-бет

БАУЫРЖАН МОМЫШҰЛЫ МҰРАСЫН ЗЕРТТЕУШІЛЕР ОНЫҢ ЖАСТАРДЫ ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕЛЕУДЕГІ РӨЛІН АТАП ӨТТІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық қорғаныс университетінде «Бауыржан Момышұлы – ерлік пен рухтың символы» тақырыбында дөңгелек үстел отырысы өтті.

Іс-шараға ҚР Ұлттық қорғаныс университетінің басшылығы, профессорлық-оқытушылар құрамы, магистранттар мен докторанттар қатысты.

Отырысты белгілі журналист, «Егемен

Қазақстан» газетінің бұрынғы бас редакторы, Қазақстан Жазушылар одағы сыйлығының лауреаты Жанболат Аулбаев ашты.

– Бауыржан Момышұлының тұлғасын зерттеп, терең түсіну әрбір әскери қызметші үшін

маңызды. Бүгінгі кездесу батырдың өмір жолымен жақынырақ танысуға мүмкіндік береді. Әскери ғылымның бастауында тұрған ол бүкіл ғұмырын халқына қызмет етуге арнады. Мен ақсақалмен төрт рет кездестім. Алғаш рет 1981 жылы оның үйіне барып, сұхбат алу бақыты бұйырды. Алғашында ол қатал адам болып көрінді, бірден ашыла қоймады Алайда кейін әңгіме сабырлы әрі мазмұнды арнаға түсті. Бүгін мен сіздерге сол туралы айтуға келдім, – деді ол.

Кездесу барысында Кеңес Одағының Батыры, даңқты қолбасшы Бауыржан Момышұлының ерлікке толы жолы жан-жақты қарастырылды. Сондай-ақ оның тұлғасы әскери психолог, жазушы және ойшыл ретінде таныстырылып, ұлттың рухани мәдениетіне қосқан зор үлесі

атап өтілді.

Отырыс барысында Бауыржан Момышұлының «Ұшқан ұя», «Соғыс психологиясы», «Волоколамск тас жолы», «Командир күнделігі» атты еңбектеріне негізделген ғылыми баяндамалар тыңдалды. Баяндамашылар оның шығармаларында көрініс тапқан әскери психология, тактикалық ойлау, қолбасшылық тәжірибе, ұлттық тәрбие мен рухани құндылық мәселелерін талдады.

Олар Бауыржан Момышұлы мұрасының қазіргі әскери білім беру жүйесіндегі маңызын және жас ұрпақты патриоттық рухта тәрбиелеудегі рөлін ерекше атап өтті.

Іс-шара соңында батырдың өмірі мен шығармашылығын ғылыми тұрғыдан зерттеу әскери қызметшілердің кәсіби даярлығын жетілдіруге және қазақстандықтардың ұлттық рухын нығайтуға ықпал ететіні айтылды.

ОТВЕТСТВЕННОСТЬ И ДИСЦИПЛИНА

В мероприятии приняли участие около 300 водителей служебных автомобилей и должностных лиц, ответственных за эксплуатацию автомобильной техники. Шайх-Хасан Жазыкбаев указал на необходимость строгого соблюдения правил дорожного движения, поддержания автомобилей в исправном техническом состоянии и своевременного их обслуживания.

Важной информацией с водителями служебного транспорта поделились представители Управления административной полиции г. Астаны, военнослужащие военной автомобильной полиции, психиатр-нарколог городского Центра психического здоровья.

Водителей ознакомили с изменениями в правилах дорожного

движения, вступившими в силу 28 ноября 2025 года, и требованиями руководящих документов по эксплуатации автомобильной техники. До аудитории довели анализ видов нарушений, зафиксированных техническими средствами, и административной практики привлечения к ответственности. Практическая часть мероприятия прошла на автомобильной стоянке колледжа, где провели проверку служебных автомобилей. Водителей подробно проинструктировали о требованиях к оснащению транспортного средства знаками аварийной остановки, огнетушителем и аптечкой. Особое внимание обращено на эксплуатацию автомобиля в зимних условиях, включая обязательное наличие сезонных

В столичном Военном колледже им. Сагадата Нурмагамбетова состоялось мероприятие, на котором заместитель министра обороны по вооружению и военной технике Шайх-Хасан Жазыкбаев озвучил требования по соблюдению правил дорожного движения водителями.

шин, использование подходящих технических жидкостей и стеклоомывателя, а также проверку исправности отопительной системы салона.

Мероприятие стало важным вкладом в укрепление системы контроля и профилактики правонарушений среди военнослужащих на транспорте.

СЛУЖБА НАЧИНАЕТСЯ С СЕМЬИ

В канун очередной годовщины деятельности «Центра юного десантника» в Десантно-штурмовых войсках подвели итоги взаимодействия с семьями военнослужащих за 2025 год.

Ключевым событием стала военно-патриотическая акция «Один день в армии», в ходе которой жены военнослужащих познакомились с элементами военной службы, включая использование средств индивидуальной защиты и основы огневой подготовки. Участие в акции позволило им лучше понять условия и специфику службы.

Как отметил заместитель командующего ДШВ по воспитательной и идеологической работе полковник Раджан Жанысов, поддержка семей является важной частью морально-психологического обеспечения и напрямую влияет на устойчивость личного состава.

Ярким и трогательным событием стало празднование 25-летия со дня образования

Десантно-штурмовых войск, во время которого был исполнен вальс военнослужащих со своими супругами – символ верности, поддержки и единства армейской семьи.

В настоящее время в воинских частях Алматинского, Конаевского и Талдыкорганского гарнизонов проводятся торжественные чествования лучших военнослужащих с участием их жен и родителей, которые приезжают со всех регионов страны.

Особое внимание уделяется военно-патриотическому воспитанию детей и молодежи. На базе Центра юного десантника действуют кружки по шахматам, домбре, английскому языку, хореографии, робототехнике, изобразительному и прикладному искусству,

а также кабинет психологической разгрузки. Проводится работа с военно-патриотическими классами «Жас десантшылар» 11 школ и двух колледжей.

В 2025 году воинские части ДШВ заключили меморандумы о сотрудничестве с 17 школами и четырьмя колледжами. В период каникул организуются показы военно-патриотических фильмов и тематические встречи.

Воспитанники Центра добились значимых результатов. Танцевальная группа «Жас десантшы» стала победителем международного конкурса «Искорка» в Москве, а также успешно выступила на военно-патриотических сборах «Айбын-2025», где команда Десантно-штурмовых войск заняла III место.

Юные домбристы и шахматисты регулярно занимают призовые места на городских и республиканских соревнованиях.

По итогам года отмечено, что 2025 год стал результативным для Десантно-штурмовых войск. Работа по поддержке семей и военно-патриотическому воспитанию будет продолжена.

ҚАЛЫҢ ҚАЛАЙ, ҚАЗАҚ ӘСКЕРІ?

АЛДЫН АЛУ – АЛҒЫШАРТ

Жер басып жүрген кез келген пендеде кемшілік болатыны секілді, қоғамда да, оның ішіндегі қорғаныста да қылаң беріп жататын кем-кетіктер бар. Алайда, бүгінгі біздің жүйе соның салдарымен емес, себебімен күресуді мықтап қолға алған. Әсіресе, бұл тұрғыда ел қорғанысындағы әскердің, оған жетекшілік ететін басшылықтың ықылас-ниетін ерекше айта кеткен жөн. Дәлел қайда дейсіз ғой? Ендеше, нақты деректермен екшелей кетейік.

Елдің арасында «сарбаздың өз-өзіне қол жұмсау оқиғасына» қатысты әртүрлі әңгімелер айтылып жатады. Біздің армия мұндай жағдайдан ада деп айта алмаймыз. Әйтсе де, мұның себебіне еліміздің Қорғаныс саласы тереңдеп үңіле бастады. Мәселен, биылғы күзгі шақыру науқаны кезінде әскери психологтар жаңа PSY-РИСК әдісін қолданған. Нәтиже қандай дейсіз ғой? Әлгі әдіс негізінде өткен тестілеуде 700-ден астам жас буын азаматтан суицидалды кінәрат анықталған. Осылайша олар әскерден шеттетіліпті. Яғни, нақты алдын алу шарасы жасалған. Мұны бір деңіз.

Екінші, әскер жасындағы жастардың армияға деген

дайындығы, таным-түсінігі мектепте қалыптасуы тиіс. Осы үрдіс өкінішке қарай біздің қоғамда соңғы жылдарда үзіле бастаған. Қорғаныс министрлігі бас болып осы олқылықтың орнын толтыруға нақты қадам жасады.

Бәрімізге белгілі, мектеп жасында әскери-патриоттық тәрбие беруде алғашқы әскери дайындық пәні өткізіледі. Келешекте Отанын, жерін, елін қорғай алатын, намысты, жігерлі ұл-қыз тәрбиелеуде, әскер қатарына сауатты, моральдық жағынан дайын азаматтар даярлауда бұл пәннің тигізер септігі көп. Алайда, кейінгі жылдары оның оқу процесінде біраз кемшіліктерге жол берілген.

«Көз жеткізгеніміздей, бұл пән 36 сағатқа дейін қысқарып кеткен. Қысқарғанмен қоймай, ол технология деген сабақпен бірге жүретін болған. 7 мындай мұғалім дәріс берсе, соның жартысы қыз бала екен. Жалпы, бұл пәнді әскери тәжірибесі бар, психологиялық тұрғыда пәрмен беріп, өзі үлгі бола алатын, әскери дайындықты жетік білетін ер азамат өткізу керек. Сол себепті, елдегі тиісті заңға өзгеріс енгізілді. Қазіргі таңда он жыл әскери тәжірибесі бар азамат қана сабақ бере алады. Және де әлгі пән 36-дан 96 сағатқа көбейді.

Осындай жағымды өзгерістер болып жатыр», - деп бізге мәлімет берді ҚР ҚМ Тәрбие және идеологиялық жұмыс департаментінің бастығы әділет полковнигі Тілеухан Басқожаев мырза.

Үшінші, жоғарғы оқу орындарындағы Әскери кафедраларға қатысты анықталған олқылықтардың да орны тола бастаған. Мәселен, тиісті заң талаптары болмағандықтан бұған дейін мұндай кафедралар өз беттерінше жұмыс істеп келген. Әскери кафедралар жоғарғы оқу орындарының ішінде болғандықтан бірқатарында арнайы кабинеттері, ұстаздар құрамында біліктілігі талапқа сай еместері анықталған. Осы орайда айта кетерлігі, жаңадан қабылданған әскери-патриоттық бағыттағы заң аясында

Қорғаныс министрлігі әскери кафедрасы бар оқу орындарын тексеруге толық құқық алған. Бұрын өз саласына қатысты болса да, олардың жұмысына араласа алмай келген екен.

Мінекей, кеткен кем-кетіктің себебіне үңілу дегеніміз осындай болады. Мұның нақты нәтижесін көру де бізді көп күттіре қоймас.

САРБАЗҒА ҚАТЫСТЫ САН САУАЛҒА ЖАУАП

Енді елімізде жиі талқыланатын өзекті мәселенің біріне кеңірек тоқталайық.

Әскерге кеткен баласын уайымдамайтын ата-ана жоқ. «Оларға тәрбие қалай беріліп жатыр, күш қолданып жатқан жоқ па?» деген секілді сұрақтар көкейлерін тесіп жатқаны да анық. Ендеше, осы тұрғыда не істелініп жатыр?

Қазір сарбаздардың ата-аналарына арналған Ашық есік күні өтетінін ел-жұрт жақсы біледі. Сондай-ақ, жас жауынгерлер «Отбасымен

Елімізде әскери қызметке қатысты мәселе кейінгі жылдары қоғам назарынан түспей келеді. Әсіресе, әлеуметтік желіде желдей есіп жатқан ақпараттардан кейде аяқ алып жүре алмайтын деңгейге де жетіп қаламыз. Олардың арасында ақ-қарасы жіті ажыратылмаған, жалаң деректермен дегбіріп кеткендері де бар. Тіпті, әскердегі әлімжеттікке қатысты әлдекімдер шығарған кино үзінділер бүгінгі әскердің бейнесі сияқты таралып жатыр. Әрине, мұндай жағдайлар қоғамның әскерге деген көзқарасына кері әсерін тигізіп жатқаны анық. Соның салдарынан армияда атқарылып жатқан ауқымды жұмыстар көлеңкеде қалып жатады. Сондықтан біз бүгін оқырман қауымға ел әскерінде жүзеге асып жатқан іргелі істер жайында әңгіме өрбітпекпіз.

бейнеқоңырау» сервисі арқылы сөйлесетіні тағы бар. Бұдан өзге, Қорғаныс министрлігі тарапынан ұйымдастыратын пресс-турлар арқылы да журналистер, тіпті халық қалаулылары сарбаздардың тыныс-тіршілігін көзбен көріп қайтады. Олар бүгінде әскери бөлімдердегі нақты жағдайды біліп отыр. Мәселен, ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты Болат Керімбек «Бұқаралық ақпарат құралдарында әскерге деген теріс көзқарасты тым әсірелеп

қадағалайды. Бүгінгі таңда сол бейнебақылау жүйелеріне жасанды интеллект енгізіліп жатыр. Мұның артықшылығы, онда бейнеге түскен әскерилердің көңіл-күйіне дейін айқындалады.

Жалпы, жастарға әскерге дейін де, оны өткеру кезінде де жағдай жасалып отыр. Армияда жүргенде алаңдамасын деп мойнындағы несиесіне 13 ай көлемінде демалыс беріледі. Әскерге дейін еш мамандығы болмаған жастар бірқатар техникалық мамандықтарды меңгеріп келуіне де мүмкіндігі бар. Ол аз десеңіз, бір жыл ішінде тәртіпті болған сарбаздар еліне оралған соң жоғарғы оқу орындарына еш сынақсыз тегін түсіп кете де алады. Осылайша тізе берсек, жасалып жатқан жағдайлар жетіп-артылады.

Ал енді, әскерге шақыру шарасына қатысты нақты ақпараттарды алға тартайық. Қазір күзгі әскерге шақыру науқаны аяқталды. ҚР ҚК БШ Ұйымдастыру-жұмылдыру жұмыстары департаментінің мәліметінше, биыл жалпы 42 098 азаматты әскери қызметке шақыру жоспарланған. Көктемде оның 20 130-ы, күзде 21 968 адам әскерге шақырылған. Желтоқсанның 18-іне дейін жоспар 85% орындалды және ол 31 желтоқсанға дейін жалғасады. Қазіргі уақытта Ішкі істер министрлігіне, Ұлттық ұланға азаматтарды әскерге тарту жүргізіліп жатыр. Осылайша, күзгі әскери шақырылым барысында 22 мыңға жуық жас әскер қатарына қосылып отыр.

көрсетіп жатыр, шын мәнінде көзімізбен көргеніміз басқаша. Қазір сарбаздарды мәпелеп, бар жағдайды жасап қойған. Бұл сөзім рас. Тағы да айтамын, сарбаздарға барлық жағдай жасалған. Қаржылай, азық-түлік, киім-кешекпен толыққанды қамтамасыз етілген. Одан бөлек, арнайы сарбаздар үшін аптаның сенбі, жексенбі күндері отбасымен бейнеқоңырау шалу уақыты қарастырылған. Қызмет өткеретін барлық жерді 24/7 бейнебақылау жүйесі

P.S.

Сөзімізді қорытындылай келе айтарымыз, мемлекет тарапынан мерзімді әскери қызметті өтеуге деген көзқарастың жақсаруына себеп болатын қомақты істер атқарылып жатқанын естен шығармағанымыз жөн. Осы орайда қазақтың хас батыры Бауыржан Момышұлының «Тәртіпке бағынған құл болмайды» деген аталы сөзін алға тарта кетейік. Өйткені, темірдей тәртіпке шыңдалған ұрпақ қана елдің ертеңгі қорғаны болары хақ.

Ерлібай ӨЗБЕКБАЙҰЛЫ

ӘСКЕРИ АНТ ҚАБЫЛДАДЫ

Қарағанды қаласындағы 36352 әскери бөлімінде Қарағанды облысынан шақырылған 30 мерзімді әскери қызметші салтанатты түрде әскери ант қабылдады. Маңызды шараға әскери бөлім командирлері, сарбаздардың ата-аналары мен жақындары қатысып, жас жауынгерлердің өміріндегі маңызды сәтке куә болды.

Салтанатты рәсім барысында жас сарбаздар Отанға адал қызмет етуге серт беріп, ел тыныштығын қорғауға дайын екендерін білдірді. Әскери ант қабылдау әрбір жауынгердің өміріндегі жауапты әрі тарихи кезеңдердің бірі екені атап өтілді.

— Бұл күн біздің жадымызда мәңгі сақталады. Әскери ант — Отан алдындағы қасиетті парыз. Оған тек рухы мықты, елін сүйетін нағыз жауынгерлер ғана лайық. Біз берген сертімізге әрдайым адал боламыз, — деді қатардағы жауынгер Тұрарбек Марғұлан.

Іс-шара көрсетілімдік бағдарламамен жалғасын тапты. Сарбаздар армиялық қоян-қолтық

ұрыс элементтерін көрсетіп, өздерінің жауынгерлік дайындығын паш етті.

— Бүгінгі күн — жас жауынгерлер үшін аса маңызды әрі жауапты кезең. Ел болашағы — осындай патриот, жігерлі жастардың қолында, — деп атап өтті 36352 әскери бөлімінің тәрбие және идеологиялық жұмыс жөніндегі орынбасары, подполковник Тамирлан Кабышев.

Салтанатты рәсімнен кейін сарбаздардың туыстары үшін әскери бөлім аумағында арнайы экскурсия ұйымдастырылып, қонақтарға оқу сыныптары мен казарма таныстырылды.

АНТЫҢА БЕРІК БОЛ,
ЖАС САРБАЗ!

Саран қаласында орналасқан 44803 әскери бөлімінде жас толықтырудың әскери ант қабылдау рәсімі салтанатты түрде өтті. Бұл күні Солтүстік Қазақстан, Түркістан және Қарағанды облыстарынан шақырылған 134 жас сарбаз командирлерінің, қаруластарының және туған-туыстарының көзінше Отанға адал қызмет етуге ант берді.

Салтанатты шара жоғары патриоттық рухта ұйымдастырылды. Мерзімді әскери қызметтегі сарбаздар әскери ант мәтінін кезек-кезек оқып, Отан қорғаушысы болудың зор жауапкершілігін терең сезінді. Әрбір жас жауынгер үшін бұл күн өміріндегі маңызды кезеңге айналып, әскери қызметтің басталуы мен ерлікке баулитын өмір мектебінің алғашқы баспалдағы болды.

— Бүгін — әрқайсыларыңыз үшін айрықша мәні бар күн. Осы сәттен бастап сіздер Қазақстан Республикасының толыққанды қорғаушылары атанасыздар. Әскери ант — жай ғана сөз емес, бұл Отанға, әскери борышқа және жауынгерлік дәстүрлерге берілген адал серт. Әскери форманы абыроймен киіп, жүктелген міндеттерді лайықты орындайтындарыңызға сенімдімін, — деп жас сарбаздарға 44803 әскери бөлімінің командирі, полковник Ренат Киреев ақ тілегін білдірді.

Маңызды әрі тарихи сәтті сарбаздардың ата-аналары мен жақындары бірге бөлісті. Көптеген

отбасылар үшін бұл күн ерекше толқынысқа толы болды. Олар ұлдарының ер жетіп, тәртіпке бейімделіп, әскери қызметке дайын екеніне көз жеткізді.

— Әскери ант қабылдау мен үшін үлкен мәртебе әрі зор жауапкершілік. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері қатарында қызмет етіп жүргенімді мақтан тұтамын. Командирлерімнің және ата-анамның сенімін ақтау үшін бар күш-жігерімді саламын, — деп ойымен бөлісті қатардағы жауынгер Ерасыл Өскен.

Шара аясында ата-аналар үшін әскери бөлім аумағында экскурсия ұйымдастырылды. Қонақтарға сарбаздар тұратын казарма бөлмелері мен асхана көрсетілді. Олар әскери қызметшілердің тұрмыстық жағдайымен, күн тәртібімен және тамақтану жүйесімен танысып, командалық құрамға өздерін толғандырған сұрақтарын қойды. Ата-аналар сарбаздар үшін қызмет ету мен демалуға барлық қажетті жағдай жасалғанына көз жеткізді.

ӘСКЕРИ ҚЫЗМЕТ ЖАЙЫНДА МӘЛІМЕТ АЛДЫ

Кеңес Одағының Батыры, генерал-майор Сабыр Рахымов атындағы Әскери колледждің ақпараттық-түсіндіру тобы Қарулы Күштер ардагерлерімен бірлесіп, Ленгер қаласындағы 9-10 сынып оқушылары мен Төле би ауданының шамамен 70 мектебінің өкілдеріне арналған «Кәсіби бағдар күні» форматында әскери-патриоттық іс-шара өткізді.

Іс-шара Қазақстан Республикасының Мемлекеттік туын алып шығу және Мемлекеттік гимнді орындаумен басталды. Құттықтау сөзбен Төлеби ауданы әкімінің орынбасары Бағдатбек Жанғазиев, сондай-ақ Шымкент қаласынан арнайы келген ардагерлер мен қоғамдық ұйым өкілдері сөз сөйледі.

Кездесу барысында оқушыларға әскери оқу орындары мен Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің түрлері туралы

бейнематериалдар көрсетілді. Бағдарлама аясында қатысушыларға Сабыр Рахымов атындағы Әскери колледждің құрылу тарихы, күнделікті тыныс-тіршілігі, оқу шарттары мен әскери қызметтің ерекшеліктері туралы кеңінен мәлімет берілді.

Колледж тәрбиеленушілері саптық дайындық элементтері мен арнайы жаттығуларды көрсетіп, кәсіби даярлық деңгейін іс жүзінде танытты. Әскери колледж бастығы, полковник Мақсат Ахшалов

оқушылармен ашық форматта әңгімелесу барысында сержанттық қызметтің маңыздылығына тоқталып, оның қазіргі армиядағы жауапкершілігі мен рөлін атап өтті. Сондай-ақ ол кәсіби өсу мүмкіндіктері мен әскери мамандықты саналы таңдаудың маңызын жеткізді. Оқушылар алдында

Қалалық «Қарулы Күштер ардагерлері» республикалық қоғамдық бірлестігінің филиал төрағасы Серікбай Онбаев пен шебер-сержант Руслан Ақмұратұлы Баймұханов та сөз сөйлеп, әскери қызметтегі жеке тәжірибелерімен бөлісті. Олар әскери қызметшінің кәсібі, патриотизм, тәртіп

пен жауапкершілік сынды маңызды қасиеттердің мәні туралы айтып өтті.

Осындай кездесулер жастардың әскери қызметке деген қызығушылығын арттырып, әскери-патриоттық тәрбиені күшейтуге және оқушылардың болашақ мамандықты саналы таңдауларына оң ықпал етеді.

ҚУАТТЫ АРМИЯМЫЗДЫҢ БОЛАШАҚ ТАРЛАНБОЗДАРЫ

1999 жылғы 4 қарашада Астана қаласында көрнекті қолбасшы, Кеңес Одағы Батыры, тұңғыш Қорғаныс министрі Армия генералы Сағадат Нұрмағамбетовтің есімі берілген әскери мектеп ресми түрде ашылған болатын. Ал 2021 жылғы 9 ақпанда Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысымен «Әскери колледж» болып қайта құрылды.

Бүгінде ширек ғасырдан артық тарихы бар, әскери мамандықтар бойынша техникалық және кәсіби білім беру бағдарламасын іске асыратын, озық мамандар даярлайтын республикалық әскери білім ордасында талапты да дарынды әскери қызметші болуды мақсат еткен хас батыр Сағадат Нұрмағамбетовтің салған сара жолын мақтан еткен кадеттер мен ұландар білім алуда. Осыған орай, Әскери колледжде озат, мақтан етер, кәсіби армияның болашақ тарланбоздары – 3 курста білім алып жүрген кадеттермен таныстырғым келеді.

Кадет Сәтжан Ерланұлы Әмзехан Астана қаласы, Есіл ауданында қарапайым көпбалалы отбасыда дүниеге келген. Астана қаласындағы Ж.Аймауытов атындағы №24 орта мектепте 9-сыныпты үздік тәмамдағаннан кейін, елордадағы Армия генералы С.Қ.Нұрмағамбетов атындағы әскери колледжге оқуға түседі. Өсе келе туған ағаларын үлгі тұтқан. Үлкен ағасы Балқаш өңірінде Отан алдындағы азаматтық парызын өтеп келгенде, туған бауырын мақтан тұтып, өзінің де әскери қызметке қызығушылығы артқан. Мектеп қабырғасынан өлең жазып, әртүрлі өлең және көркемсөз оқу байқауларында жеңімпаз атанып, жан-жақты белсенді болды. Қазақ тілі мен әдебиеті, Қазақстан тарихы, физика, география пәндерінен қалалық, аудандық олимпиадаларға қатысып, жүлделі орындарға ие болды. Сегіз қырлы, бір сырлы жас өрен спортпен де бала күнінен айналысып, еркін күрестен жүлделі орындарға

ие болған. 9-сыныпты бітірген соң, арман жетелеп, Әскери колледжге оқуға қабылданады. Бүгінде Сәтжан Әмзехан – Әскери колледждің 3 оқу ротасы 4 взвод кадеті. Барынша белсенді кадет Әскери колледжде де сол қалпынан таймай, білім жағынан да, өнер жағынан да қатарластарынан алда. Ұлы батырлар Сағадат Нұрмағамбетовтің, Бауыржан Момышұлының, Қасым Қайсеновтің шығармаларын оқығанды жаны сүйеді. Өнерін шыңдап, әртүрлі тақырыптарда поэзиялық туындылар жазады. Оның ішінде ең үздігі – біртуар, алпауыт тұлға Армия генералы Сағадат Нұрмағамбетовке арнаған өлеңі. Бұл туынды республикалық телеарнада тұңғыш Қорғаныс министріне арналған тарихи деректі фильмде оқылды. Кадет Сәтжан Әмзехан әрқашан шығармашылық ізденісте жүреді. Ұлы тұлғалардың өмір жолын іздену аясында С.Қ.Нұрмағамбетовтің 100 жылдығына орай өткізілген республикалық ғылыми жобада I орынға ие болды. Ал, «Екі мәрте Кеңес Одағының Батыры Талғат Бигельдиновтің 100 жылдығы» атты республикалық конференцияда және Рақымжан Қошқарбаевтың 100 жылдығына арналған іс-шарада баяндама оқып, ҚР Қорғаныс министрі оның сөз мәнері, өзін-өзі ұстауы мен көркемсөз оқу

қабілетін жоғары бағалап, «Күміс таңбамен» марапаттады. Сонымен қатар, биылғы жылы әскери білім ордасында Ауған соғысы ардагерлерімен қатысуымен өткізілген «Ауған асуында от кешкендер» атты ауқымды іс-шарада «Әскери бауырластық» медалімен

марапатталды. Биылғы жылы Сәтжан Ақтөбе қаласында өткен «Айбын-2025» әскери жастар патриоттық жарысына колледж құрамында қатысып, Әскери колледждің командалық I орын алуына өзінің үлесін қосты..

Кадет Баймахан Еркінұлы Әбу 2007 жылы 16 қарашада Түркістан облысы Темірлан қаласында көпбалалы отбасыда дүниеге келген. 2023 жылы Шымкент қаласындағы №55 мектепте 9-сыныпты аяқтаған соң, әскери білім алу мақсатында Астана қаласындағы Армия генералы С.Қ.Нұрмағамбетов атындағы Әскери колледжге келіп, байқаудан өтіп, оқуға қабылданады. Бүгінде Баймахан Әбу – 3 оқу ротасы 4 взвод кадеті. 2024-2025 оқу жылын үздік оқып бітірді. Баймахан – Шымкент қаласындағы №2 саз мектебінің түлегі. Алматы қаласындағы «Жас өнерпаз» байқауында I орын, Тараз қаласында өткен «Ақын балалар» байқауында II орын, Шымкент қаласында «Дәстүрлі ән» байқауында I орын, Тараз қаласында өткен «ONER KERYENI» байқауында «Дәстүрлі ән» жанры бойынша III орын, Республикалық «Дала сазы» байқауында II орынды қанжығасына байлаған. Әскери білім ордасы қабырғасында бірде-бір іс-шара кадет Әбусіз өтпейді. Дарынды бала - әскери әндерінің орындаушылардың ізін жалғастырушы. Биылғы жылы Ұлы Абайдың 180 жылдығына орай өткізілген қара өлең оқу байқауында I орынға, Тараз қаласында өткен дебат ойындарында II орын, облыстық «Мұқағали Мақатаевтың өлеңдерін оқу» байқауында I орындарға ие болды. Кадет Әбу Баймахан өзінің арманы туралы былай дейді: «Бала кезімде «Көк тарландар» атты телесериалды көріп, әскери өмірге, форма киюге қатты қызықтым. Біртіндеп ол менің арманыма айналды. Бүгінде менің болашақтағы мақсатым – әскерімізді жан-жақты дамытуға өзімнің азаматтық үлесімді қосу және ең жоғарғы «Генерал» шеніне жету! Сол мақсатпен Әскери колледжге оқуға түстім және бұл менің ең дұрыс шешімім болды».

Кадет Ислам Дастанұлы Қабылов 2008 жылы 22 ақпанда Қарағанды облысы Қарағанды қаласында дүниеге келген. Жастайынан әскери қызметші болуды армандаған. Мақсатына бір қадам жету үшін 6-сыныпта Қарағанды қаласындағы кадет бағытындағы

№77 мектеп жалпы беру кешеніне оқуға түседі. Кадет мектебінде «әскери тәртіп», «жауапкершілік» деген ұғымды тереңнен түсініп, әскери бағыттағы іс-шараларға, жарыстарға мектеп шерулеріне

қатысады. 2023 жылы 9-сыныпты тәмамдап, арман қуып, елордадағы Армия генералы С.Қ.Нұрмағамбетов атындағы әскери колледжге құжаттарын тапсырып, оқуға қабылданады. Бүгінде кадет Қабылов – 3 рота 1 взвод кадеті.

Кадет Қабылов Әскери колледж қабырғасында өзін жан-жақтан, әр қырынан көрсетіп келеді. Әсіресе, спортты жаны сүйеді. Қоян-қолтық спорт

өнерімен, жеңіл атлетикамен, футболмен айналысады. 2 және 3 курста қысқы және жазғы спартакиадаларға командамен де, өзі жеке де өнер көрсетіп те жүлделі I, II орындарға ие болған. Жыл сайын өтетін жазғы спартакиадардан спортқұмар желаяқ кадет 3 шақырымға жүгіруден дәстүрлі түрде I орын алып келеді. Сонымен қатар, жас кадет мектепшілік «Көңілді тапқырлар клубының» белсенді мүшесі. Өнерпаз өрен мектеп қабырғасында өтетін әртүрлі іс-шараларға қатысады. Тіпті, биылғы оқу жылы қазақтың хас батыры Рақымжан Қошқарбаевтың ролін шебер сомдағаны және көрерменге тарихи тұлғаның батырлық сипатын терең ашқаны үшін колледж басшылығымен алғыс хатпен марапатталды. Ол 2025 жылы 7 мамырда Ұлы Жеңістің – 80 жылдығына орай елордада өткен Әскери парадқа қатысып, тарихи оқиғаға куә болды. Кадет Қабылов: «Әскери колледж – менің мақтанышым! Мен де әскери білім ошағының мақтанышы болғым келеді» деп, өз арманымен бөлісті.

P.S.

Кең байтақ даласы бар,
бабалардың қаны, адуынды
батырлардың ащы терісі тамған,
киелі төсін ұлы сақ пен гүн тайпалары емген, Ұлы
даласында тұлпарлары шаң қақтырған, тарландары
селт еткізіп ақырған, бүгінде шығысында төбесі
көкке тірелген Алтай тауларына дейін, батысында
Еділдің төменгі ағысына дейін, солтүстігінде Батыс
Сібір жазығына дейін, оңтүстігінде Қызылқұм
шөлі мен Тянь-Шань тау жүйесіне дейін созылған,
тарихының тамыры мәуелі бәйтерек ағашындай
тереңде жатқан, іргесі биік, керегесі кең, әлемде
өз орнын ойып тұрып алған тәуелсіз Қазақстан
Республикасының қорғанысын қамтамасыз
ететін Қарулы Күштеріміздің айбыны аса берсін!
Бойларында ата-бабадан қанмен келген батылдық
қасиеті кернеген, сабырлық пен табандылықты ту
еткен, қайсар да, қайратты, дана да дара, Отанын
шексіз құрмет тұтатын патриот тарланбоз
жастарымыздың шабыстары дүркін болғай!

АЛЬМИРА ЖАБАЕВА, Армия генералы С.Нұрмағамбетов атындағы әскери колледждің ТЖИЖ бөлімінің бас маманы

АРМИЯ – ГАРАНТ СТАБИЛЬНОСТИ И БЕЗОПАСНОСТИ

Уходящий год был насыщенным и плодотворным для Вооруженных Сил. Каждый день военнослужащие казахстанской армии усердно несли службу ради безопасности граждан страны.

В этом году произошли изменения в сфере социального обеспечения военнослужащих, подготовки кадров и получения новой военной техники и вооружения. Особое внимание оборонное ведомство уделило развитию цифровизации армии и разработке новых цифровых решений.

УКРЕПЛЕНИЕ БОЕВОГО МАСТЕРСТВА

В Вооруженных Силах на постоянной основе проводится совершенствование новых способов и форм боевых действий по опыту вооруженных конфликтов последнего десятилетия.

В военно-воздушных силах ВС РК выполнено 954 летные смены днем и ночью, в том числе с боевым применением авиационных средств поражения по наземным и воздушным целям.

В войсках противовоздушной обороны

высшие степени боевой готовности, подготовке районов боевых действий и созданию группировки войск в районе проведения учения.

• «Каспийский бриз-2025» – в ходе учения командиры

сил и средств разведки – разведывательные группы СпН получили практический опыт по организации наблюдения в районах погрузки и выгрузки войск и проведению специальных

средств на 20,3 %; - рядового и сержантского составов в среднем на 33,9 %.

С 1 июля предусмотрены полевые выплаты в размере 1,2-кратного МРП за сутки без оплаты командировочных расходов за нахождение на полевых выходах, выходах в море, участии в учениях или походах кораблей.

СЛУЖИТЬ – ПРЕСТИЖНО

С момента запуска проекта «Sarbaz 2.0» выделено свыше девяти тысяч образовательных грантов для военнослужащих срочной службы, показавших лучшие результаты в ходе воинской службы.

Система автоматически формирует рейтинг каждого солдата – по дисциплине, боевой и физической подготовке, результатам тестов. Каждый участник может выбрать до трех вузов и специальностей, а алгоритм сам распределяет гранты.

Более 20 тыс. военнослужащим срочной службы предоставлены «кредитные каникулы» на сумму 8 млрд тенге.

Во время службы солдат-срочник может освоить рабочую специальность, которая востребована на рынке труда: водители большегрузных машин, экскаваторщики, трактористы, путепрокладчики, дизелисты-электрики, специалисты связи, специалисты парамедицины и

ИТОГИ ГОДА: БОЕВАЯ ПОДГОТОВКА

БОЛЕЕ **60 000** МЕРОПРИЯТИЙ
БОЕВОЙ ПОДГОТОВКИ

1 160 УЧЕНИЙ

17 000 В НОЧНОЕ ВРЕМЯ

954 ЛЕТНЫЕ СМЕНЫ

188 ВЫХОДОВ В МОРЕ

В 2025 ГОДУ ПРОВЕДЕН РЯД ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧЕСКИХ УЧЕНИЙ «АЙБАЛТА-2025», «ДЕСАНТ – 2025», «БОЕВОЕ СОДРУЖЕСТВО – 2025», «КАСПИЙСКИЙ БРИЗ-2025», СПЕЦИАЛЬНОЕ УЧЕНИЕ СИЛ И СРЕДСТВ РАЗВЕДКИ

тактических групп повысили свои навыки и мастерство по управлению соединениями кораблей и ведению боевых действий в составе коалиционной группировки сил.

• Специальное учение

мероприятий по выводу из строя объектов противника.

СОЦИАЛЬНАЯ ПОДДЕРЖКА

В 2025 году повышены должностные оклады: - офицерского состава в

в 2025 году проведено 760 боевых слаживаний.

В военно-морских силах за текущий период было совершено 188 выходов в море, наплаванность кораблей составила более 25 тыс. миль.

В 2025 году проведен ряд оперативно-тактических учений:

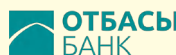
• «Айбалта-2025» – войсками получена практика в совершении марша на большие расстояния от

400 до 1800 километров автомобильным и комбинированным способами.

• «Десант – 2025» - успешно отработаны новые подходы к применению десантных подразделений, включая комбинированную доставку грузов и скрытное десантирование с использованием современных парашютных систем.

• «Боевое содружество – 2025» - отработаны вопросы по приведению войск в

СОЦИАЛЬНАЯ ПОДДЕРЖКА

С 17 НОЯБРЯ 2025 ГОДА «ОТБАСЫ БАНК» ЗАПУСТИЛ ПРОГРАММЫ ДЛЯ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ, ПОЛУЧАЮЩИХ ЖИЛИЩНЫЕ ВЫПЛАТЫ:

«ӘСКЕРИ БАСПАНА» – ПРОГРАММА ДЛЯ ПОКУПКИ ЖИЛЬЯ НА ВТОРИЧНОМ РЫНКЕ. ПЕРВОНАЧАЛЬНЫЙ ВЗНОС 20 %, СТАВКА ПО ПРЕДВАРИТЕЛЬНОМУ ЗАЙМУ 18 % ГОДОВЫХ, ПРИ 50 % ВЫПЛАТЫ СТАВКА СНИЗИТСЯ ДО 5 % ГОДОВЫХ.

«НАУРЫЗ ӘСКЕРИ» – ПРОГРАММА ДЛЯ ПОКУПКИ ЖИЛЬЯ В НОВЫХ ДОМАХ. БЕЗ ПЕРВОНАЧАЛЬНОГО ВЗНОСА СУММА ЗАЙМА В АСТАНЕ И АЛМАТЫ - ДО 36 МЛН ТЕНГЕ, В ДРУГИХ ГОРОДАХ ДО 30 МЛН ТЕНГЕ. ПРИ ПЕРВОНАЧАЛЬНОМ ВЗНОСЕ ОТ 20 % СУММА ЗАЙМА МОЖЕТ УВЕЛИЧИТЬСЯ ДО 80 МЛН ТЕНГЕ. ПРОЦЕНТНАЯ СТАВКА 9 % ГОДОВЫХ.

С 1 ЯНВАРЯ 2026 ГОДА В РАМКАХ НОВОЙ СИСТЕМЫ ОПЛАТЫ ТРУДА ПЛАНИРУЕТСЯ ПОВЫШЕНИЕ ДОЛЖНОСТНЫХ ОКЛАДОВ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ:

- ОФИЦЕРСКОГО СОСТАВА НА 23 % ОТ УРОВНЯ ПОВЫШЕНИЯ НА 1 ЭТАПЕ;
- РЯДОВОГО И СЕРЖАНТСКОГО СОСТАВОВ НА 10 % ОТ УРОВНЯ ПОВЫШЕНИЯ НА 1 ЭТАПЕ.

многие другие.

БУДУЩЕЕ АРМИИ

В Казахстане действует девять военных учебных заведений Министерства обороны: три военных института, Национальный университет обороны и пять военных колледжей. В 2025 году по результатам конкурсного отбора в военные институты и колледжи зачислен 1 761 абитуриент, из них 837 – в институты и 924 – в колледжи.

На базе Республиканских школ «Жас ұлан» открыты два новых учреждения – Военно-спортивный колледж имени Бауыржана Момышулы в Алматы и Военный колледж имени Талгата Бегельдинова в Караганде.

**ЦИФРОВАЯ ЭРА
ВООРУЖЕННЫХ СИЛ**

В этом году Министерство обороны разрабатывало несколько проектов в области цифровизации армии. Среди наиболее перспективных решений: программа «е-Медосмотр», портал ARMIA.KZ и проект «Smart военкомат».

Информационная система «е-Медосмотр» разработана компанией «Digital Med 365 Limited» при участии Министерства обороны. Программа входит в компетенцию местных исполнительных органов, отвечающих за призыв на срочную воинскую службу.

В ходе тестирования ИС «е-Медосмотр» продемонстрировала высокую эффективность за счет прямой интеграции

с информационными системами Министерства здравоохранения РК, что позволило оперативно получать актуальные медицинские данные призывников и ускорить процесс освидетельствования. В настоящее время ИС «е-Медосмотр» внедрена в Астане, Шымкенте, области Жетісу и Западно-Казахстанской области.

человек, а в поисковых системах он появлялся свыше 687 тысячи раз. При этом 73 % пользователей заходят с мобильных телефонов. В поисковых системах ARMIA.KZ отображается 2 267 раз в день. В программу встроен искусственный интеллект, оперативно отвечающий на вопросы пользователей. В ближайшее время сервис ARMIA.

автотранспортными средствами и основанию для предоставления отсрочки, либо освобождения от призыва.

Система «Smart военкомат» позволит исключить из оповещения призывников, имеющих объективные препятствия к прохождению воинской службы.

Пилотный проект Sarbaz+ предусматривает реализацию обновленной концепции боевой и специальной подготовки. Одним из нововведений стал медицинский мониторинг военнослужащих с использованием фитнес-браслетов.

Sarbaz+ предусматривает интеграцию воинской службы с профессиональным обучением, цифровыми решениями, системой медицинского мониторинга и организованного досуга.

обеспечения личного состава качественными и безопасными изделиями.

СЛУЖБА ВО ИМЯ МИРА

Военнослужащие Вооруженных Сил выполняют международные обязательства перед мировым сообществом в семи различных миротворческих миссиях ООН.

В миссии «Силы ООН по наблюдению за разьединением» на Голанских высотах развернут самостоятельный национальный миротворческий контингент Республики Казахстан в составе 139 военнослужащих. Национальный контингент является подразделением быстрого реагирования.

В текущем году инженерно-саперная группа казахстанского контингента, действующего в составе миссии ООН по наблюдению за разьединением, ведет масштабную работу по очистке местности от взрывоопасных предметов.

За восемь месяцев этого года миротворцы выполнили 32 оперативные задачи, в ходе которых обнаружили и уничтожили свыше тысячи взрывоопасных предметов, в том числе 23 самодельных устройства. Это в два раза больше того, что было сделано в предыдущую ротацию.

Ранее при выполнении 14 оперативных задач саперы утилизировали более 500 взрывоопасных предметов и шесть самодельных устройств.

Большинство неразорвавшихся боеприпасов обнаружены вблизи населенных пунктов, и они несли серьезную угрозу жизни и здоровью мирных жителей.

Чаще всего саперам приходится работать с артиллерийскими и танковыми снарядами, противотанковыми минами, боеголовками дронов и самодельными взрывными устройствами.

Профессиональная работа инженерно-саперной группы казахстанского контингента существенно снижает риски для гражданского населения и способствует укреплению безопасности в зоне ответственности ООН.

Таким образом, в уходящем году Вооруженные Силы Казахстана сделали большой шаг вперед в развитии своего боевого потенциала. В следующем году Министерство обороны продолжит работу по всем направлениям.

Нариман ДЮСЕНОВ

ЦИФРОВИЗАЦИЯ

ИС «Е-МЕДОСМОТР» ПОЗВОЛЯЕТ:

- ФОРМИРОВАТЬ ЦИФРОВУЮ МЕДИЦИНСКУЮ КАРТУ ПРИЗЫВНИКА;
- ПОЛУЧАТЬ ДАННЫЕ БОЛЕЕ ЧЕМ ПО 100 МЕДИЦИНСКИМ ПАРАМЕТРАМ ИЗ ИС МИНЗДРАВА РК;
- ВНОСИТЬ ЗАКЛЮЧЕНИЯ ВРАЧЕЙ И РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВИДЕТЕЛЬСТВОВАНИЙ;
- ПОДПИСЫВАТЬ ДОКУМЕНТЫ С ПОМОЩЬЮ ЭЦП И QR-КОДА;
- НАПРАВЛЯТЬ НА ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ И ПОЛУЧАТЬ РЕЗУЛЬТАТЫ В ЦИФРОВОМ ВИДЕ.

ARMIA.KZ – ЭТО УНИВЕРСАЛЬНЫЙ СЕРВИС, ГДЕ МОЖНО НАЙТИ ОТВЕТЫ НА ЛЮБЫЕ ВОПРОСЫ, СВЯЗАННЫЕ С АРМИЕЙ

ПРОЕКТ «SMART ВОЕНКОМАТ» ПРИЗВАН УЛУЧШИТЬ КАЧЕСТВО ПРИЗЫВА, УСИЛИТЬ ОБОРОНОСПОСОБНОСТЬ И ОПТИМИЗИРОВАТЬ БОЕВУЮ ПОДГОТОВКУ

ПИЛОТНЫЙ ПРОЕКТ SARBAZ+. ИНИЦИАТИВА МИНИСТЕРСТВА ОБОРОНЫ ДАЕТ ВОЗМОЖНОСТЬ ПОЛУЧЕНИЯ ВО ВРЕМЯ СРОЧНОЙ СЛУЖБЫ ГРАЖДАНСКОЙ СПЕЦИАЛЬНОСТИ В СФЕРАХ IT, ТЕЛЕКОММУНИКАЦИИ И УПРАВЛЕНИЕ БПЛА

ARMIA.KZ – это универсальный сервис, где можно найти ответы на любые вопросы, связанные с армией. Он доступен на разных платформах, чтобы каждому было удобно им пользоваться. За короткое время сервис уже набрал популярность: его посетили более 44,6 тысячи

KZ будет интегрирован в общую цифровую систему Министерства обороны.

Технологичный проект «Smart военкомат» призван улучшить качество призыва, усилить обороноспособность и оптимизировать боевую подготовку.

Теперь список граждан, подлежащих призыву будет формировать искусственный интеллект «Smart военкомат». Он же будет рассылать оповещения о необходимости прибытия на медицинское освидетельствование.

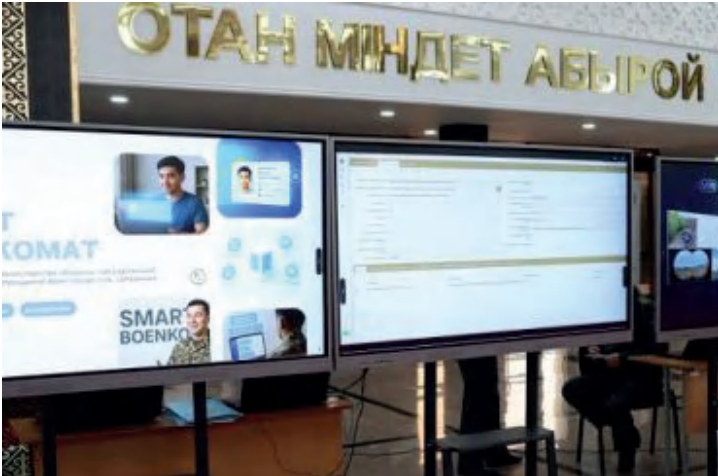
Система автоматически будет отбирать кандидатов по возрасту, антропометрическим данным, состоянию здоровья, уровню образования, наличию удостоверения на право управления

НАДЕЖНЫЙ ТЫЛ

За прошедший год введены в эксплуатацию пять объектов тыла – три столовые и два банно-прачечных комбината, отвечающие современным требованиям.

Проведена полная модернизация четырех лабораторий по контролю качества горючего, входящих в состав химмотологического центра, что обеспечивает сохранение качества поступающих и хранящихся горюче-смазочных материалов.

Для контроля качества вещевого имущества формируется лаборатория, предназначенная для проведения испытаний, анализа и оценки соответствия установленным нормативным требованиям, с целью

ПРОФЕССИОНАЛ ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ

Радость и гордость переполняет военнослужащих Таразского гарнизона Регионального командования «Юг». Их земляк и сослуживец сержант Ернур Танирберген номинирован на звание лучшего специалиста войск радиационной, химической и биологической защиты Казахстана.

Ежегодно по традиции Министерство обороны Казахстана проводит конкурс «Әскер Тарланы», определяя по итогам года лучших специалистов в различных военных областях. В число номинантов входят лучшие связисты, саперы, разведчики, летчики, военные врачи, финансисты, и представители других военных профессий.

Среди военнослужащих войск радиационной, химической и биологической защиты, по единодушному мнению отборочной комиссии, лучшим признан сержант Ернур Танирберген из Тараза. Он является сержантом взвода батальона радиационной, химической и биологической защиты Регионального командования «Юг» – инструктором по боевой и физической подготовке.

Армия для 25-летнего Ернура – это осознанный выбор. Придя служить по контракту почти сразу после срочной воинской службы, он нашел свое призвание в батальоне радиационной, химической и биологической защиты Регионального командования «Юг».

Начинал службу Ернур с должности водителя, зарекомендовав себя ответственным и исполнительным военнослужащим. Это стало основанием для назначения сначала на должность командира отделения роты специальной обработки, а позднее – сержантом взвода этой же роты.

В задачи роты специальной обработки батальона РХБЗ входят дегазация, дезактивация и дезинфекция военной техники, вооружения и личного

состава после применения оружия массового поражения или техногенных катастроф. Фактически, они обеспечивают «живучесть» войск в условиях самого жесткого загрязнения, позволяя бригадам и дивизиям продолжать выполнение боевых задач.

– Как командир взвода и главный наставник, сержант Ернур Танирберген проводит в своем взводе занятия на тренажерах и на условно зараженной местности. Он сам подает пример высокой физической подготовки и выносливости, – характеризует Ернура командир отдельного батальона радиационной, химической и биологической защиты РГК «Юг» майор Бахытхан Жампозов.

От таких специалистов, как сержант Танирберген, зависит, сможет ли целое соединение

выполнить боевую задачу после применения оружия массового поражения или техногенной катастрофы. Лидерские качества Ернура помогают мотивировать подчиненных к качественному выполнению учебно-боевых задач в различных условиях.

Успех сержанта Ернура Танирбергена – не просто победа в конкурсе. Это закономерный результат его дисциплины, преданности делу и осознанного стремления к вершинам профессионализма. Он не просто служит, он создает тот самый надежный щит, который позволяет армии

действовать в любой ситуации.

Для всего гарнизона достижение Ернура – яркое доказательство, что профессионализм, ответственность, сила характера, преданность делу и личный пример остаются главными ценностями, а современная казахстанская армия – это пространство для настоящих профессионалов.

Дина МУХАРИНОВА

Фото Владимира
МАРТЫНЕНКО

Пресс-служба Таразского
гарнизона центра
медиконтента МО РК

СЛУЖБА ТОЧНЫХ РЕШЕНИЙ

Ежегодно в Вооруженных Силах РК традиционно подводятся итоги конкурса «Әскер тарланы», призванного выявить наиболее подготовленных военных специалистов в своих сферах.

Так, лучшим офицером кадровой службы был признан майор Азамат Ашиков – заместитель начальника штаба по работе с персоналом бригады ПВО Карагандинского гарнизона.

По словам офицера, при определении победителей учитывались результаты ежемесячных контрольных занятий по боевой подготовке, контрольной и итоговой проверок, активное участие в мероприятиях боевой и государственно-правовой подготовки, служебная характеристика, воинская дисциплина, морально-

деловые качества, а также уровень психологической устойчивости.

– Считаю, что это не только мое личное достижение, а результат работы всех моих коллег, включая командира войсковой части полковника Рената Киреева, который всегда готов оказать поддержку личному составу, – отметил Азамат Ашиков.

Наш собеседник родился в городе Уральске. В 2003 году поступил в республиканскую военную школу «Жас улан» имени генерала армии С. К. Нурмагамбетова. На выбор молодого человека стать

военным повлиял пример одного из родственников, который проходит службу в Вооруженных Силах РК и неоднократно привлекался в состав казахстанского контингента миротворцев за рубежом.

После «Жас улана» Азамат Ашиков успешно окончил Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи в Алматы, получив инженерную специальность в сфере противовоздушной обороны. Далее последовали семь лет службы в Акмолинской бригаде ПВО.

В 2015 году молодой офицер принимал участие в международных учениях «Боевое содружество», неоднократно отмечался командованием за старательность и исполнительность. Но самым памятным событием для него является участие в параде, посвященном 60-летию Победы в Великой Отечественной войне (тогда он еще был воспитанником школы «Жас улан»), за что был отмечен почетной грамотой от имени генерала армии Мухтара Алтынбаева.

– В настоящее время являюсь заместителем начальника штаба, начальником отдела по

работе с персоналом Карагандинской бригады ПВО. Почему из зенитчика стал кадровиком? Нравится работать с документацией. От эффективной и грамотно налаженной работы кадрового отдела зависит стабильное и полноценное функционирование всей воинской части. Наше дело требует принципиальности, способности принимать взвешенные решения, владения коммуникативными навыками и соблюдения этики военнослужащего. Незаметная, на первый взгляд, работа обеспечивает непрерывность управления, эффективное использование имеющегося потенциала для выполнения задач, поставленных командованием, – отмечает майор Ашиков.

По его словам, кадровая служба в воинской части занимается комплектованием личного состава, учетом, аттестацией, присвоением званий, награждениями, организацией обучения и повышением квалификации, а также обеспечением социальной защиты и соблюдением прав военнослужащих.

– Касательно цифрового рейтинга военнослужащих. Новый инструмент оценки

их профессиональной деятельности обеспечивает прозрачный и объективный подход в продвижении по службе. Рейтинг формируется на основе уровня образования, квалификации, владения языками, результатов аттестации и личных достижений. Цифровое ранжирование повышает мотивацию военнослужащих, сокращает бюрократические процедуры и минимизирует влияние человеческого фактора, – рассказывает майор Ашиков.

Начальник отдела по работе с персоналом Карагандинской бригады ПВО активно занимается общественной работой.

– Когда в части отмечаем государственные и национальные праздники, меня обычно выдвигают ведущим мероприятия. Если честно, мне нравится выступать перед аудиторией, общаться с участниками. Неоднократно проводил Новый год, Наурыз и так далее, причем не только на территории войсковой части, но и в Доме культуры нашего города, то есть мы тесно взаимодействуем с гражданским населением, – говорит Азамат Ашиков.

Фархат КИНЖИТАЕВ

Фото Айдына ТОНТАЕВА

ЧЕЛОВЕК, КОТОРОМУ ДОВЕРЯЕТ НЕБО

Она проста в общении и искренне улыбается, но за этой внешней мягкостью – стальная выдержка и характер. Лейтенант Балжан Мусатаева служит в одном из самых сложных родов войск – Десантно-штурмовых войсках. Свою профессию считает обычной работой, но при этом по-настоящему гордится тем, что носит тельняшку и голубой берет.

Она признается: стать военнотружущей мечтала с детства.

– В нашей семье была крестная, которая носила военную форму. Дома хранились медали и ордена деда. Наверное, именно тогда и появилось желание связать жизнь с армией, – вспоминает Балжан.

С

юных лет она серьезно занималась тхэквондо и игровыми видами спорта. Дополнительным стимулом стала сестра, которая вышла замуж за военного, и сама начала служить.

Свой путь в ДШВ Балжан начала как вольнонаемная сотрудница, а спустя год стала военнотружущей по контракту. Служила радиотелефонисткой в подразделении связи и параллельно начала совершать прыжки с парашютом.

Упорство и грамотное освоение воздушно-десантной подготовки дали результат: уже через три года она получила квалификацию инструктора по воздушно-десантной подготовке. На ее счету – свыше 170 прыжков, и сегодня она имеет право обучать новичков, проверять парашюты на линии старта и быть выпускающим.

Это уникальный случай для Десантно-штурмовых войск: Балжан Мусатаева – единственная

женщина-инструктор такого уровня. Сейчас она носит звание лейтенанта, служит командиром взвода и уже десять лет остается в небе.

– Первое впечатление от службы – мне было интересно абсолютно все. Конечно, были сложности. Сослуживцы спрашивали: «Зачем тебе это? Прыжки, тяжести...» Но я считаю, что присутствие женщин в армии делает мужчин сильнее. Возникает здоровая конкуренция, – говорит офицер.

Поначалу Балжан скрывала от родных, что совершает прыжки. Только спустя пару месяцев призналась. Родители приняли ее выбор и поддержали.

За ее плечами участие в различных международных учениях и соревнованиях. На учениях «КазИнд-2024» в предгорьях Гималаев Балжан удивила индийских военных, совершая прыжки с 3500 метров, а парашют раскрывала на высоте около 1500 метров. Свободное падение длилось около 20 секунд, скорость в это время достигала 220 км в час, только свист в ушах стоял.

– Подготовка к прыжку – это момент полной

сосредоточенности. В голове – не эмоции, а задача прыжка. Ты мысленно контролируешь каждый элемент: выход, отделение, работу парашюта, высоту, обстановку в воздухе и на площадке приземления. Страх присутствует всегда – и это нормально. Но если десантник в первую очередь думает о своем прыжке, то мы, инструкторы, думаем сразу обо всех. Мы несем ответственность за всю команду, за каждого человека в самолете и под куполом. Бывает, что боец замирает у люка от волнения. Тогда помимо команды могу слегка ущипнуть – и человек сразу «возвращается» и прыгает, – улыбается Балжан.

По словам офицера, каждый прыжок – это не просто очередной выход в небо, а элемент профессионального совершенствования.

– Навыки не бывают раз и навсегда освоенными. Каждый прыжок – это опыт, анализ, корректировка. Что-то отработываешь, что-то уточняешь, что-то делаешь уже автоматически. Этот процесс всегда в динамике, и именно он делает инструктора настоящим профессионалом, – резюмирует Балжан Мусатаева.

По ее мнению, чтобы стать инструктором, нужно не только количество прыжков, но и устойчивые знания, дисциплина, выдержка и готовность брать ответственность за других. Пол здесь не имеет значения – в небе

все равны.

– Для меня важно не то, что я единственная женщина в этой должности, а то, что мне доверяют людей и результат. Если мой пример поможет другим девушкам поверить в себя и прийти в войска, значит, все было не зря, – говорит она.

Балжан Мусатаева – единственная женщина-военнотружущая в Десантно-штурмовых войсках Республики Казахстан, удостоенная ордена «Айбын» II степени имени Бауыржана Момышулы. Эта награда стала признанием ее профессионализма, личного мужества и вклада в развитие воздушно-десантной подготовки.

Несмотря на высокую нагрузку и напряженный ритм службы, офицер успешно совмещает военную карьеру с семьей – воспитывает сына и дочь. Ее супруг также связал жизнь с армией и в настоящее время находится в запасе. Она признается, что именно семья дает дополнительную внутреннюю опору и мотивацию оставаться собранной и требовательной к себе.

Молодым юношам и девушкам, которые хотят связать свою жизнь с Десантно-штурмовыми войсками, Балжан советует быть готовыми к испытаниям. По словам офицера, именно армия особенно остро развивает чувство патриотизма и гордости за свою страну.

АРМЕЙСКАЯ ЗАКАЛКА

Лучшим часовым Приозерского гарнизона по итогам службы признан 19-летний Андрей Дралов. Молодой парень добросовестно относится к своим обязанностям, за что заслужил искреннее уважение своих товарищей и благодарность от командира части.

Военнотружущий состоит в рядах артиллерийской бригады, дислоцирующейся на берегу Балхаша. Он призван весной нынешнего года из Уральска. Здесь он окончил девять классов общеобразовательной школы, после чего поступил в местный индустриальный колледж, получил специальность электромонтажника. До армии некоторое время работал в строительной отрасли, в основном, вахтами.

– Когда пришла повестка, даже не раздумывая, явился в органы военного управления. Считаю, что каждый молодой человек должен пройти армейскую школу, почувствовать, что такое стать настоящим защитником Родины. Мои новые друзья, с которыми мы служим в настоящее время, думают так же, – отмечает Андрей.

В войсках молодому человеку пришлось изучить множество обязанностей, с которыми должен

быть хорошо знаком каждый военнотружущий, в том числе уставы, один из которых – устав караульной службы.

– Часовой это лицо неприкосновенное, который подчиняется строго определенным лицам – начальнику караула, помощнику начальника караула и своему разводящему. В обязанности всех лиц входит: беспрекословно выполнять требования часового. Он должен бдительно охранять и стойко оборонять свой пост, ни на что не отвлекаться, не выпускать из рук оружия и никому не отдавать его, включая лиц, которым он подчинен. Не оставлять поста, пока не будет сменен или снят, даже если его жизни угрожает опасность, самовольное оставление поста является преступлением. При себе часовой всегда имеет на посту заряженное оружие, которое он должен уметь применять по необходимости, – перечисляет

Андрей.

Есть и строгие ограничения. Военнотружущий, который находится на посту, не может спать, сидеть, прислоняться к чему-либо, писать, читать, петь, разговаривать, использовать личные средства связи, есть, пить, курить, справлять естественные потребности. Ничто не должно отвлекать его от исполнения своих обязанностей, нельзя принимать от кого бы то ни было и передавать кому бы то ни было какие-либо предметы, вызывать своими действиями срабатывание технических средств охраны, досылать без необходимости патрон в патронник.

– Скажу прямо, армия дает мне много нового, но суть невозможно поменять. В армии никто не будет бегать за тобой и помогать тебе. Вокруг тебя такие же, как ты, и все равны. Тут учишься быть мужчиной, начиная от пришивания воротничков до порядка во взводе, от стрельб на полигоне до боевой службы. В тебе воспитывают нового человека. Тут проходишь проверку на прочность, – рассказывает Андрей.

По его словам, один из самых полезных и главных навыков – умение обращаться с оружием.

– Без навыков применения оружия противостоять врагу такие бойцы не смогут. Оружие может «забыться». Солдат должен уметь его быстро разобрать и почистить, разобраться в чем проблема, устранить ее и продолжать бой. Стреляю я неплохо. Поначалу, конечно, не получалось, нужно было привыкнуть. Со временем научился попадать по мишеням на расстоянии 100-300 метров. Мое штатное оружие было АК-74. Нас обучали правилам оказания первой медпомощи, выносу раненых товарищей с поля боя. Это тоже обязательный навык для солдата, – говорит он.

Отвечая на вопрос «Что было самым сложным за полгода в войсках?», наш собеседник отмечает, что сложностей особых он не испытывал.

– Тяжелого ничего нет. Для меня все было вполне выполнимо. Дали тебе приказ, пошел и сделал. Приказы не обсуждаются. Я и до армии был достаточно дисциплинированный, но там научили еще тщательнее следить за порядком, – поясняет Андрей.

У него еще есть время, чтобы подумать о контрактной службе, отмечает молодой человек. Пока же он уверен, что со строительной специальностью может принести больше пользы на службе общества в гражданской жизни.

Закалив тело и дух, после армии парень хочет продолжить учебу и развиваться в профессиональном плане.

Фархат КИНЖИТАЕВ
Фото Думана
КУРМАНГАЛИЕВА

МОМЫШҰЛЫ МЕКТЕБІ

Бауыржан Момышұлы – қазақ тарихында ерекше орын алған батыл жауынгер және стратег. Ол Екінші дүниежүзілік соғыста көрсеткен ерлігі арқылы танылды. Момышұлының басты қасиеттерінің бірі жауынгерлік әділдігі мен елін қорғауға деген шексіз сүйіспеншілігі болды. Соғыстағы ерліктері ғана емес, оның адамгершілігі мен достарына деген адалдығы да көпке үлгі. Әскери тактика мен батылдықты үйлестіре білетін Бауыржан Момышұлы өз замандастарына ғана емес, кейінгі ұрпаққа да тәлімгер болды.

Бүгінде Момышұлының есімі – батырлық пен намыс символы. Оның ерлігі қазақ халқының жауынгерлік дәстүрін ұрпақтан ұрпаққа жеткізетін үлгі болып отыр. Бауыржан Момышұлының «Жаяу әскер ұрыс даласында не мерт болады, не жаралы күйде қалады» деген сөзі бар. Бұл – XX ғасырдың ең қанды шайқастарын бастан өткерген қолбасшының өмірлік тәжірибесінен туған ащы ақиқат.

Ол туған халқының жадында батыр комбат ретінде сақталды. Дүниеден өткен соң Кеңес Одағының Батыры атағы берілді. Биыл Бауыржан Момышұлының туғанына 115 жыл толып отыр. Ол 1941-1942 жылдары Мәскеу түбіндегі шайқастарда ерекше ерлік көрсетті.

Оның жаудың басым күшіне қарсы қолданған «Момышұлы спиралі» тактикасы бүгінгі күні музейлерде таныстырылып, әскери тәжірибе ретінде әлемнің бірқатар елдеріндегі әскери оқу орындарында оқытылып келеді.

Бауыржан Момышұлы 316-шы атқыштар дивизиясының батальон командирі ретінде генерал-майор Иван Панфилов басқарған құрамда Мәскеу үшін Волоколамск бағытындағы шайқастарда ерекше ерлік көрсетті. Ол жауынгерлерін талай рет шабуылға өзі бастап шықты.

Өзінің «Қолбасшы күнделігі» еңбегінде Бауыржан Момышұлы жаяу әскердің ұрыстағы шешуші рөлін айқындайды. Батырдың пайымдауынша, жаяу әскер жақын қашықтықта шайқасып, жауды атыспен тықсыра отырып, бетпе-бет қоян-қолтық ұрыста түбегейлі жоюға тиіс. Маневр мен атыста дербес әрекет ететін жаяу әскер – ұрыстың ең қатал, ең қауіпті кезеңінде шешуші күшке айналып, жау шебін басып алып, оны берік ұстап тұра алатын әмбебап әскер түрі.

«Момышұлы спиралі» тактикасы жау колонналарына тұтқиылдан соққы беріп, жедел шегіну арқылы қарсыласты

титықтатып, бекінуге мүмкіндік бермейтін әдісімен ерекшеленді. Оның осы жартылай партизандық соғыс жүргізу тәсілдері Александр Бектің «Волоколамск тас жолы» повесінде көркем суреттеледі. Кезінде бұл туындыны қазақ жұртына мәлім, Куба революционері Эрнесто Че Гевара да өзімен бірге алып жүрген.

Бауыржан Момышұлы соғыс күнделігін «Москва үшін шайқас», «Біздің генерал» сынды шығармаларында егжей-тегжейлі баяндады. Батальон, полк, дивизия басқару барысында жинаған мол тәжірибесі арқылы ол «Солдаттан қарапайым жан жоқ. Оған сергек те,

ықыласты әрі әділ болған жөн» деген тұжырым жасайды.

Бауыржан Момышұлының алғашқы ұрыс тәжірибесі артиллерия офицері ретінде жапон әскерлерімен болған шайқастарда қалыптасты. Кеңес әдебиетінде бұл қақтығыстар сексен жеті жыл бұрын Қиыр Шығыстағы Хасан көлі маңындағы «Аты жоқ төбе» үшін болған ұрыстар ретінде белгілі. Ал Жапония тарихнамасында аталған оқиғалар «Чжангуфэн биіктігіне қатысты инцидент» деген атаумен сипатталады.

Екінші дүниежүзілік соғыстың соңында даңқты қазақ перзенті дивизия басқарып, полковник шенінде зейнетке шықты. Жастайынан ол өзін әскери қызметке арнады.

Бауыржан Момышұлы 1932-1934 жылдары Жұмысшы-шаруалардың Қызыл армиясы қатарында қарапайым қатардағы жауынгерден бастап қызмет жолын бастады. 1933 жылы полк мектебі мен артиллериялық әскери училищені тәмамдап, Қиыр Шығыста қызмет атқарды. 1938 жылдың шілде-тамыз айларында Хасан көлі маңындағы жапон әскерлеріне қарсы шайқастарда артиллериялық батареяны басқарды.

Сол кезеңде-ақ ол артиллерияның ұрыстағы маңызы артып келе жатқанын терең ұғынды. Алайда болашақ дивизия командирі үшін басты мақсат әскери өнерді меңгеру ғана емес, ең алдымен нағыз жауынгерлерді тәрбиелеу болатын.

Мәскеу үшін болған шайқастар кезінде Бауыржан Момышұлы тәжірибесіз сарбаздардан шындалған жауынгерлер тәрбиелеп, оларды Еуропаны жеңіспен кезіп өткен жаудың өзіне ойсырата соққы бере алатын қуатты күшке айналдырды. Неміс генералы Эрих Гепнер Гитлерге жолдаған хатында Момышұлы батальонымен бетпе-бет келгендегі әсерін «Барлық ережелерді елемейтін, бірде-бір сарбазы тұтқынға түспейтін, өлімнен тайсалмайтын, шексіз фанатизмге толы жабайы дивизия» деп сипаттаған.

1963 жылы Куба революциясының аңызға айналған команданты Фидель Кастро испан тіліндегі бір басылымға берген сұхбатында Александр Бектің «Волоколамск тас жолы» кітабының кейіпкері Бауыржан Момышұлын өзіне рухани үлгі болған тұлға ретінде атайды. Ал кубалық әскери қайраткер Фернандо Мартинес Эредиа Кубада көптеген адамдар марксизм-ленинизмді зерттемей тұрып, алдымен осы повесті оқитынын атап өткен.

Қазақ батырының бейнесі жасалған бұл кітаптың кубалық революцияның қажырлы партизаны Эрнесто Че Гевараның рюкзагында жүруі де заңды еді. Өйткені кубалық команданттар аз қаруланған партизан жасақтарын басқарып, жақсы даярланған сыртқы күштерге қарсы соғыс жүргізді. Сол себепті Бауыржан Момышұлының диверсиялық тактикасы олар үшін маршалдар әзірлеген ірі операциялардан гөрі әлдеқайда жақын әрі тиімді болды.

«Соғыс психологиясы» кітабында Бауыржан Момышұлы тек соғысты жүргізу өнерін ғана емес, сонымен бірге әскери тақырыпқа кірісетін жазушының мәселелерін де талдайды. Автордың пікірінше, соғысты шынайы жазу үшін керек. Тек сол жағдайда ол шайқас пен сарбаздық ерліктің мәнін түсініп, офицер мен сарбаз бейнесін дұрыс көрсете алады.

Өз кітабында Момышұлы: «Соғыс тақырыбына жазылған шығарма ұрыс кезіндегі адамның психологиясын басты тұлға етіп, сауатты әрі өткір түрде көрсетуі тиіс. Мұндай кітап оқырманға соғыстың шындығын түсінуге мүмкіндік беретін әскери ағартушылық құрал, тек роман емес, тәрбиелік мәні бар шығарма болуы керек» дейді.

«Бірде-бір бейбіт әрі бірде-бір жауынгерлік күн оқусыз, үйренусіз, жаттығусыз босқа өтпесін», – деп үйреткен Бауыржан Момышұлы. Елдің қорғаныс ведомствосының хабарлауынша, 2025 жылы жауынгерлік дайындықтағы негізгі күш-жігер әскерлердің жоғары соғыс қабілетін сақтау, сабақтарды

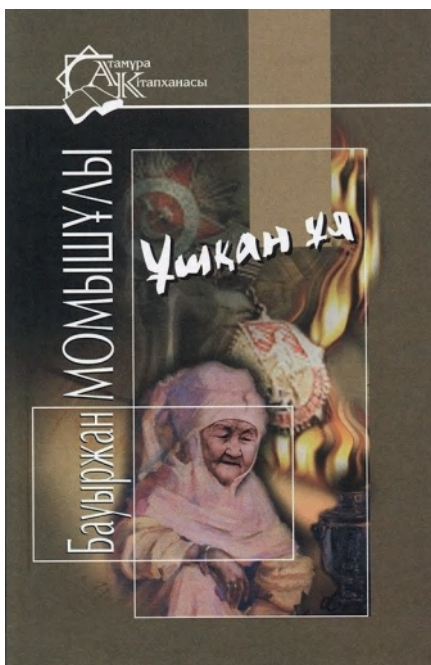
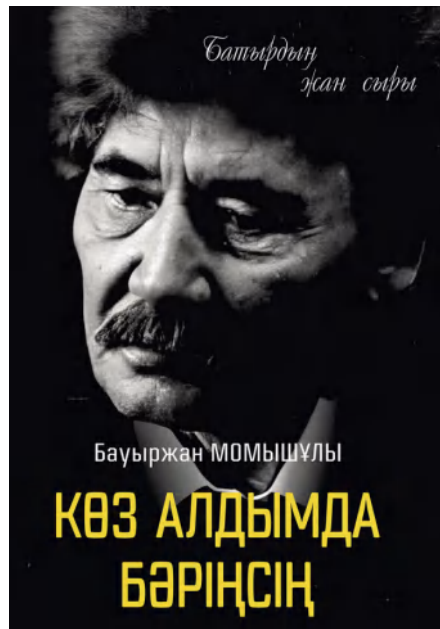
ұйымдастыру мен өткізу сапасын арттыруға бағытталмақ. Жаңа оқу жылында да жеке құрам практикалық сабақтарға қатысып, басты назар тактикалық дайындыққа, яғни батальондық буынды шындауға аударылады. Сонымен қатар, атуды, физикалық, арнайы және мемлекеттік-құқықтық дайындықты жетілдіруге де ерекше мән беріледі. Оқыту деген не?

Бұл өте қатал түрде тәрбиелеу жолымен әскери кәсібінің техникасын меңгеруге үйрету. Оның айла-тәсілдерін қолдануын сарбаз снарядтарда жаттығу орындайтын гимнастай, дағдылы түрде істей беретін дәрежеге жеткізу керек. Бауыржан Момышұлы осыны өз командирлік тәжірибесіне сүйене отырып үйретеді.

«Қолбасшы күнделігінде» ол: «Сарбаз бойында жауынгерлік қасиеттерді тәрбиелеуде халықтың жауынгерлік жолы мен ұлттық дәстүрлерінің маңызы аса зор» деп жазады. Сонымен қатар, ғылыми ізденістерінде «Білекті бірді жығар, білімді мыңды жығар» деген мақалға жиі сүйенген. Сол себепті Момышұлының пайымынша, офицер көбіне қол соғысында емес, ой соғысында да жеңімпаз болуы тиіс.

Бүгінде Бауыржан Момышұлының есімі батылдық пен ерліктің символына айналды. «Москва үшін шайқас» және «Ұшқан ұя» сияқты кітаптары Кеңес әскерінің ерліктерін жан-жақты баяндайды. Көзі тірісінде оның ерлігі толық бағаланбағанымен, дүниеден өткен соң Кеңес Одағының Батыры атағына ие болды. Қазіргі уақытта бірқатар оқу орындары мен көшелер батыр атымен аталып, оның ерліктері әлі күнге дейін зерттеліп, әскери білімде оқытылып келеді.

Бауыржан Момышұлының өмірі – Отанға деген шексіз махаббат, ерлік пен адалдықтың үлгісі. Ол тек батыр ғана емес, өз халқының тарихында мәңгі қалатын дана да болып саналады.

МОИ УРОКИ ОТ МОМЫШУЛЫ

Изучение наследия великого предка – наш долг. Через его мысли, идеи и жизненные принципы мы должны осознанно понять истинную роль и значение слова «командир». Это не просто уставное понятие. Крайне важно, чтобы у военнослужащих формировалось чувство гордости за командира, а тот в свою очередь был для подчиненных отцом, лидером, защитником и опорой.

С курсантских времен произведения Бауыржана Момышулы стали для меня настольными книгами, жизненным уставом, к которым я обращался в трудные минуты. Из книг Момышулы я извлек для себя важные истины. Многие засели в моем сознании настолько прочно, что по-другому я и не представляю решение тех или иных командирских вопросов.

Вот, к примеру, Момышулы пишет: «Дисциплина – это не палка, и не страх наказания. Дисциплина – это сознательное подчинение общему делу». На первый взгляд фраза кажется простой, но в ней – ядро всей

философии Момышулы, как командира. Он решительно отказывается от примитивного понимания дисциплины как слепого повиновения. Для него солдат – не механизм, а мыслящий человек, который должен понимать, зачем он выполняет приказ.

В условиях войны под Москвой это было особенно важно. Череда поражений, страх, усталость, хаос боя могли легко сломать человека. Но офицеры панфиловской дивизии смогли донести до

солдат важность их миссии. И никто не дрогнул. Еще раз подтвердилось твердая убежденность Бауыржана Момышулы: когда солдат осознает смысл происходящего, чувствует ответственность не только перед командиром, но и перед товарищами и Родиной, такая дисциплина становится внутренней, а значит, более устойчивой.

Также моему сердцу близки слова Момышулы: «Храбрость – это не отсутствие страха. Храбрость – это умение управлять страхом». Момышулы ломает романтический миф о «бесстрашном солдате». Страх в бою – это норма, биологическая реакция. Опасен не сам страх, а его неуправляемость. Командир, который требует «не бояться», обманывает и себя, и подчиненных. Управляемый страх повышает внимание, заставляет беречь боеприпасы и людей, удерживает подразделения от паники. И наоборот: подавленный или вытесненный страх может привести к срыву. Отсюда вывод: морально-

В дни празднования 115-летия со дня рождения легендарного полководца Бауыржана Момышулы, имя которого имеет особое значение для всех казахстанцев и стало символом героизма, обращаясь ко всем командирам нашей армии.

психологическая подготовка важнее криков и «Командир отвечает за все: за бой, за людей и за свою ошибку тоже».

Бауыржан Момышулы подчеркивает: переложить вину на подчиненного – значит разрушить доверие. Это ключевой момент лидерства: солдат прощает жесткость, но не прощает несправедливость. Доверие в бою ценнее формального устава. На современном языке это называется персональная ответственность лидера, без которой невозможна сплоченность.

Момышулы убедил нас, что сила армии не в страхе наказания и не в лозунгах, а в осмысленной дисциплине, доверии и ответственности. Подразделения с осмысленной мотивацией дольше сохраняют боеспособность даже под артиллерийским огнем, ударами авиации, в условиях изоляции. Там, где дисциплина держится только на страхе, первыми появляются самовольные

отходы, отказ от выполнения задач, утрата инициативы.

Сегодня характер войн изменился. Но солдаты остаются такими же, какими описаны в произведении Александра Бека «Волоколамское шоссе». Современные бойцы по-прежнему верят в своего командира, который всегда будет рядом в самый трудный момент.

Нам нужно быть такими командирами, о которых говорят: «Он жесткий, но справедливый. Он требует, но отвечает. С ним можно идти в бой!». Так нас учил Бауыржан Момышулы. Так он командовал. И наша задача – стремиться быть такими же, как наш легендарный земляк, и в таком же духе воспитывать наших молодых командиров.

**Командующий войсками
Регионального
командования «Юг»
генерал-майор
Ержан ИБРАЕВ**

ӘСКЕРИ ТАКТИКА МЕН ОТАНСҮЙГІШТІК ІЛІМІНІҢ КӨРНЕКТІ ӨКІЛІ

Қазақ халқының даңқты перзенті, Кеңес Одағының Батыры, әскери қолбасшы, жазушы Бауыржан Момышұлының туғанына 115 жыл толуына орай Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінің Әскери істер институтында тағылымды әскери-патриоттық іс-шара өтті. Аталған шара жас офицерлердің әскери рухын көтеріп, батырдың ерлік жолы мен әскери-теориялық мұрасын бүгінгі заман талаптарымен сабақтастыруды мақсат етті.

Іс-шара барысында Бауыржан Момышұлының Ұлы Отан соғысы жылдарындағы жауынгерлік жолы, батыл тактикалық шешімдері мен сарбаз тәрбиесіндегі ұстанымдары кеңінен қамтылды. Бейнематериалда көрсетілген оқу-жаттығу көріністері батырдың әскери тәжірибесінің қазіргі әскери даярлық жүйесінде өзектілігін жоғалтпағанын айқын көрсетті. Курсанттардың саптық дайындығы мен тактикалық әрекеттері тарихи тәжірибе мен заманауи әскери білімнің үйлесімін танытты.

Бауыржан Момышұлының нақыл сөздері мен еңбектері жас офицерлерге патриоттық тәрбие берудің маңызды рухани негізі болып табылады. Оның «Отан үшін отқа түс – күймейсің», «Тәртіпке бағынған құл болмайды» деген өсиеттері әскери анттың терең мәнін ашып, әскери қызметтің моральдық-адамгершілік өлшемдерін айқындайды. Бұл қағидалар бүгінгі Қазақстан Қарулы Күштерінде патриоттық рухты нығайтуда кеңінен қолданылып келеді.

Бауыржан Момышұлы әскери тактикаға ғылыми тұрғыдан қараған

қолбасшы ретінде төмендегідей негізгі қағидаларды алға тартты:

- командирдің жеке үлгісі мен жауапкершілігі;
- жеке құрамның моральдық-психологиялық тұрақтылығы;
- ұрыс жағдайын жедел бағалап, икемді шешім қабылдау;
- әскери тәртіп пен дәстүрдің бірлігі.

Аталған ұстанымдар қазіргі заманғы офицер даярлау жүйесінде, соның ішінде Әскери істер институтындағы тактикалық және әскери-педагогикалық пәндерді оқытуда өзектілігін сақтап отыр. Бұл батыр мұрасының уақытпен өлшенбейтін құндылық екенін дәлелдейді.

Іс-шара барысында Әскери істер институтының оқытушысы Дайыров Қанат: «Бауыржан Момышұлы – тек батыр ғана емес, әскери тәртіп пен жауынгерлік рухтың символы. Оның тактикалық ойлары бүгінгі офицер даярлау жүйесінде де маңызды орын алады», – деп атап өтті.

Бұл пікір батырдың әскери ғылымдағы орнын тағы бір мәрте айқындай түсті.

Сонымен қатар, курсанттар

батырдың сарбаз психологиясын терең түсінген қолбасшы болғанына ерекше тоқталды. «Тәртіпсіз ел болмайды, тәртіпке бағынған құл болмайды» деген қағидалы олар қазіргі әскери қызметпен байланыстырып, жеке жауапкершілік пен тәртіптің маңызын айқын сезінді. Курсанттардың бірі өз әсерімен бөлісіп:

«Бауыржан Момышұлының өмір жолы біз үшін үлкен үлгі. Оның талапшылығы мен отансүйгіштігі бізді болашақ офицер ретінде шыңдайды», – деді.

Іс-шара аясында Б.Момышұлы қолданған қорғаныс пен қарсы шабуыл тактикаларының элементтері көрсетіліп, олардың бүгінгі әскери жаттығулардағы қолданылу ерекшеліктері түсіндірілді. Бейнематериалда көрініс тапқан бұл жаттығулар курсанттардың кәсіби даярлығын арттырып қана қоймай, батырдың ерлік рухын терең сезінуге мүмкіндік берді.

Бауыржан Момышұлы – отансүйгіштік ілімінің негізін қалаған дара тұлға. Оның әскери-теориялық еңбектері мен өмірлік қағидаттары тәуелсіз Қазақстанның әскери

идеологиясымен толық үндес. Батыр басқарған бөлімшелердің ұрыс жүргізу тәжірибесі әскери ғылымда жоғары бағаланып, кейінгі тактикалық даярлық жүйелеріне негіз болды.

Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ Әскери істер институтында өткен бұл тағылымды іс-шара Бауыржан Момышұлының 115 жылдық мерейтойына арналған рухани тағзым ғана емес, сонымен қатар болашақ офицерлердің ел алдындағы жауапкершілігін арттырған маңызды тәрбиелік алаң болды.

Бауыржан Момышұлының ерлігі – мәңгілік, оның әскери мұрасы – ұрпаққа аманат.

**ҰЛАНҰЛЫ ИМАНҒАЛИ,
Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ Ұлттық
техникалық зерттеу университетінің
әскери кафедрасының (Әскери істер
институтының) Әуе шабуылына
қарсы қорғаныс циклінің 223
взводының студенті**

ҒАСЫР ЖАСАҒАН АРДАГЕР

Салтанатты әрі жылы жүздесу барысында мерейтой иесіне Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің атынан құттықтау хаты табысталды. Әскери қызметшілер ардагерге соғыс жылдарындағы әндерді орындап берді. Бұл әндерді Виктор Андреевич ерекше ықыласпен қосыла айтып, жастық шағындағы майдан күндерін еске алды.

«Осындай тосын сый үшін зор алғысымды білдіремін. Бұл әндердің әрқайсысы әлі де жадымда. Сіздерге абыройлы қызмет пен ең бастысы – ашық аспан, бейбіт өмір тілеймін», деді Ұлы Отан соғысының ардагері Виктор Шелудяков.

Кездесу әсіресе Әскери колледж курсанттары үшін тағылымды болды. Олар ардагердің майдандағы фотосуреттерін қызығушылықпен тамашалап, оның ұлы Сергей Викторовичтің әкесінің соғыс және соғыстан кейінгі өмірі жайлы әңгімесін мұқият тыңдады. Сондай-ақ сол бір қиын кезеңдегі әскери қызмет пен тұрмыс

жайында көптеген сұрақтар қойды. Бүгінде Виктор Андреевич – үлкен әрі тату отбасының тірегі. Оның бір ұлы, бір қызы, төрт немересі, тоғыз шөбересі және бір шөпшегі бар. Бұл – оның өмір жолы мен өнегесінің жарқын жалғасы. Шелудяков Виктор Андреевич 1925 жылғы 16 желтоқсанда Саратов облысы Ершов ауданының Перекопное ауылында дүниеге келген. 1931 жылдан бері Қарағанды қаласында тұрады. Майданға 1943 жылы шақырылған. 1944 жылдың мамырынан 1945 жылдың наурызына дейін 4-Украин, 1-Балтық және 2-Беларусь майдандарында радиобайланыс бөлімшесінің командирі ретінде жауынгерлік іс-қимылдарға қатысқан. 1945 жылы Кёнигсберг қаласы маңындағы шайқастарда ауыр жараланып, сол жылдың қыркүйек айына дейін ем қабылдаған. Ерлігі мен батылдығы үшін І дәрежелі «Отан соғысы» орденімен, «Ерлігі үшін», «Кёнигсбергіті алғаны үшін», «1941–1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысында Германияны

Қарағанды қаласында «Астана» өңірлік қолбасшылығының, Қарағанды облысы бойынша қорғаныс істері департаментінің әскери қызметшілері, сондай-ақ Талғат Бигелдинов атындағы әскери колледждің тәрбиеленушілері Ұлы Отан соғысының ардагері Виктор Андреевич Шелудяковты ғасырлық мерейтойымен құттықтады.

жеңгені үшін», «Беларуссияны азат еткені үшін», «Украинаны азат еткені үшін» медальдарымен және мерейтойлық наградалармен марапатталған. 1945 жылы жарақатына байланысты әскер қатарынан босатылған. Виктор Андреевичтің бейбіт еңбек жолы 1949 жылдың ақпанынан 2007 жылдың желтоқсанына дейін үздіксіз жалғасып, Қарағандыдағы «Союзшахтоосушение» кәсіпорнымен тығыз байланысты болды. Ол әртүрлі қызметтер атқарып, адал еңбегі үшін «Еңбек ардагері» медалімен марапатталған. Мұндай кездесулер – Жеңіс әкелген аға буынға көрсетілген құрмет қана емес, сонымен қатар жас ұрпаққа арналған отансүйгіштік сабағы, бейбіт өмірдің қадірін ұғындырып, Отанға қызмет етудің маңызын еске салатын тағылымды шара.

ҮЛГІЛІ ОТБАСЫ

Қазақстанның әуе қорғанысы саласында ерлік дәстүрін жалғап жүрген әскери қызметшілер аз емес.

Солардың бірі 54835 әскери бөлімінің әскери қызметшісі майор Ерлан Шыналиев – Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің «Әскер тарланы» байқауында «Мерейлі отбасы» аталымы бойынша жеңімпаз атанған әскери әулеттің отағасы.

Ерлан Шыналиев – Түркістан облысы, Жетісай қаласының тумасы. Ұшқыш болу арманы оған бала күнінен серік. Соғыс ардагері атасының «бұл бала міндетті түрде әскери қызметші болады» деген сөзі Ерланның өмірлік бағытын айқындап бергендей еді.

2012 жылы Ақтөбедегі Әуе қорғаныс күштері институтын аяқтаған жас маман алғашқы әскери қызметін Ұшарал қаласындағы әскери бөлімде бастады.

Бүгінде майор шеніндегі Ерлан Семей қаласындағы 54835 әскери бөлімінде авиациялық эскадрилья штаб бастығы қызметін атқарады. Ми-8, Ми-

24, Ми-17 және ЕС-145 тәрізді бірнеше тікұшақты кәсіби деңгейде меңгерген – өз ісінің шебері.

Оның жұбайы – Әсем Шыналиева да әскери жолды жүрек қалауымен тандаған жан. Ұшарал қаласының тумасы, көпбалалы отбасында өскен Әсем бала кезінен әскер қатарында қызмет етуді армандады.

Өз жұмысын 01850 әскери бөлімінде бастаған ол 2013 жылдан бері Семейдегі 54835 әскери бөлімінде инженер болып қызмет атқарып келеді. Қазір бала күтіміне байланысты демалыста болса да, әскери өмірге деген адалдығы өзгерген емес.

Екі ұл мен үш қыз тәрбиелеп отырған бұл отбасы – шынайы әскери әулет. Аталмыш шаңырақ Қазақстан Қарулы Күштері өткізген «Әскер тарланы» байқауында «Мерейлі отбасы» аталымының жеңімпазы атанып, бүкіл елге үлгі болды.

Қадірменді, көзі қарақты оқырман!

«Сарбаз» газеті мен «Айбын» журналы редакциясының атынан Сіздерді жаңа 2026

жылмен шын жүректен құттықтаймыз. Жаңа жыл тек

жақсылығымен келіп, отбасыларыңызға шаттық сыйлағай!

Осы орайда ескерте кетер жайт, «Сарбаз» газетінің жаңа жылдағы алғашқы шығарылымы 2026 жылдың 9 қаңтарында шығатын болады.

Құрметпен, «Сарбаз» газеті мен «Айбын» журналының редакциясы

Sarbaz

ҚР Қорғаныс министрлігінің тапсырысы бойынша шығады.
Меншік иесі:
«ГИС Әскери Медиа» ЖШС

"Гис Әскери Медиа" ЖШС директоры
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Директордың мерзімді басылымдар бойынша орынбасары
Қойшыбай ЕСЕНТАЕВ

Дизайнер-беттеуші
Мейрам ТОКЖУМАНОВ

Тілшілер:
Рима ӘБЕУОВА
Нариман ДЮСЕНОВ
Марат ЖҮНІС-БЕК
«Шығыс» Өңк аймақтық тілші
Алуа ИСКАКОВА
«Астана» Өңк аймақтық тілші
Фархат КИНЖИТАЕВ

Корректорлар
Сымбат НҰРХАЙДАРОВА
Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады.
ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г
Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқаз сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды.
Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы. Газет жұма күні шығады. Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы,
Домалақ ана көшесі, 11 үй.
Вебсайт: www.sarbaz.kz
Тел/факс: 8 702 712 36 70
E-mail: INFO@SARBAZ.KZ
Газет «Алматы-Болашақ» баспаханасында басылып шығады.
Алматы қаласы,
С.Мұқанов көшесі, 223-Б
Көлемі 3 б. т.
Офсеттік басылым.
Индекс 604204
Таралымы 2164 дана
Тапсырыс №32